

باسمه تعالی

نام درس: صرف زبان فارسی

مشخصات درس: کارشناسی ارشد – رشته آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان

مدرس: دکتر غلامرضا دین‌محمدی

هدف: آشنایی دانشجویان با ساخت کلمه در زبان فارسی

منابع: ۱. خیامپور، ع.، دستور زبان فارسی، چاپ دوازدهم، تبریز، انتشارات ستوده، ۱۳۸۴

2. Aronoff, M. & K. Fudeman, *What is Morphology, Second Edition, Sussex, Wiley-Blackwell, 2011.*

تقویم آموزشی	
جلسه ۱	تعریف تکواژ، اصول استخراج تکواژ (اصول نایدا) و کاربرد آن در زبان فارسی
جلسه ۲	تعریف کلمه، آزمون‌های تشخیص کلمه از غیر کلمه
جلسه ۳	تفاوت کلمه با مدخل واژگانی، تفاوت تصریف با اشتقاق با توجه به مثال‌هایی از زبان فارسی
جلسه ۴	دو رهیافت ترتیبی و فرآیندی در تحلیل صرفی کلمات فارسی و واژگان (فرهنگ لغت ذهنی)
جلسه ۵	تعامل صرف و واجشناسی با توجه به مثال‌هایی از زبان فارسی
جلسه ۶	وندهای اولیه و ثانویه و نحوه تشخیص آنها در کلمات زبان فارسی
جلسه ۷	تکواژ میانجی در زبان فارسی و توضیح بی‌قاعدگی‌های ظاهری آنها با توجه به تاریخ زبان فارسی
جلسه ۸	رابطه اشتقاق و واژگان، کلمات مرکب شفاف و روشن در زبان فارسی
جلسه ۹	ساخت کلمات مرکب در زبان فارسی و تفاوت آنها با ساخت نحوی
جلسه ۱۰	نحوه تشخیص اشتقاق، ترکیب و واژه‌بست در زبان فارسی
جلسه ۱۱	تفاوت تصریف و اشتقاق در ساخت واژه‌های زبان فارسی
جلسه ۱۲	تفاوت تصریف صرفی و تصریف نحوی و معیارهای مورد استفاده در صرف و نحو
جلسه ۱۳	تأثیر صرف در نحو و تأثیر نحو در صرف در زبان فارسی
جلسه ۱۴	زایایی در صرف و توجیه بی‌قاعدگی‌های صرفی در زبان فارسی
جلسه ۱۵	توجیه بی‌قاعدگی‌های تصریفی و اشتقاقی در زبان فارسی با استفاده از نظریه سطوح
جلسه ۱۶	ساخت واژه‌های دخیل (به ویژه واژه‌های عربی)
جلسه ۱۷	فرآیندهای واژه‌سازی در زبان فارسی مانند اختصار، ترخیم، پس‌سازی، ریشه‌شناسی عامیانه
جلسه ۱۸	واژگان یا فرهنگ لغت ذهنی و بررسی نظریه‌های مختلف در باره محتوای واژگان